

Duurzaam beleggen is zakelijk verstandig beleggen

Desinvesteringen uit bedrijven in de fossiele brandstofsector is inmiddels dagelijkse kost. Het grootste pensioenfonds in Washington D.C. heeft recent aangekondigd om 6,4 miljard geïnvesteerd vermogen terug te trekken uit 200 van de meest vervuilende fossielebrandstofbedrijven ter wereld. Het Noorse pensioenfonds GPF, het grootste investeringsfonds ter wereld met 750 miljard euro in beheer, verklaarde ook recent tientallen kolenbedrijven te schrappen uit hun portfolio.

MARJOLEIN DEMMERS, DIRECTEUR DE GROENE ZAAK

MARGA HOEK, FOUNDER BUSINESS FOR GOOD, VOORZITTER RVT HET GROENE BREIN, BESTUURSLID DE GROENE ZAAK

Het is evident dat een beweging gaande is om klimaatverandering tegen te gaan door niet langer te beleggen in fossiele brandstofbedrijven. Op dit moment is er een enorme kanteling gaande, waarbij de samenleving zich in toenemende mate afwendt van onduurzame praktijken. Dit komt voort uit zowel moreel, als gezond zakelijk inzicht. Het beleggingsrisico is inmiddels verlegd van duurzaamheid (aanvankelijk gepercipieerd als risicovol) naar onduurzaamheid. Financieel experts roepen investeerders dan ook op niet langer te beleggen in fossiel en zelfs om te desinvesteren uit fossiele energie en gerelateerde sectoren. Niet alleen omdat hiermee een impuls wordt gegeven aan de transitie naar een schone technologie, maar ook omdat het financieel verstandig is. Nederlandse pensioenfondsen alleen al beheren 1400 miljard euro. De positieve impact die daarmee gecreëerd kan worden ligt voor de hand, maar dient grotendeels nog gerealiseerd te worden. Dat kan en is nodig. Samen met de fondsen uit andere landen kunnen pensioenfondsen met dit kapitaal de omslag naar een klimaatneutrale economie enorm versnellen.

Risico's reduceren

Terughoudendheid om voortvarend aan de slag te gaan wordt vaak onderbouwd vanuit het belang van investeringsrendement. Om te compenseren voor de lage rente zouden fondsen zelfs de ESG-criteria willen versoepelen.

Echter het is achterhaald dat ESG-criteria in tegenstelling zouden zijn met rendement. Zeker voor langetermijninvesteringen zijn ESG-criteria juist een waardevolle indicator voor gereduceerd risico en betere resultaten. Bedrijven die voldoen aan ESG-criteria dragen bij aan duurzame economische groei, en zijn daarom voor pensioenfondsen juist relevant.

Fiduciaire plicht van pensioenfondsen

Niet-duurzaam beleggen is feitelijk strijdig met, en een ondermijning van de fiduciaire plicht van pensioenfondsen. De rendementen van duurzame beleggingen overtreffen steeds vaker die van niet-duurzame beleggingen. Dat blijkt uit een analyse uit maart 2015, "From the stockholder to the stakeholder", uitgevoerd door de Universiteit van Oxford en Arabesque Asset Management. Gebaseerd op meer dan 200 wetenschappelijke studies, industrierapporten, artikelen en boeken, blijkt dat in 90% van de bestudeerde gevallen duurzaamheid de kapitaalslasten verlaagt. In 88% verbeteren de ESG-prestaties ook de operationele prestaties, en in 80% wordt de aandelenkoers positief beïnvloed door goede duurzaamheidsprestaties.

Actief aandeelhouderschap beïnvloedt de duurzaamheidsprestaties van bedrijven. De verbeterde duurzaamheidsprestaties bieden vervolgens weer voordelen voor de belegger.

Marga Hoek

ESG-beleid verdient zichzelf terug

Bedrijven met goede ESG-prestaties komen makkelijker en goedkoper aan kapitaal. Diverse studies tonen aan dat milieugerelateerde externaliteiten het risico vergroten voor zowel de reputatie, financiering, als ook procesvoering van het bedrijf. Dit heeft negatief effect op financieringslasten. Goed ESG-beleid daarentegen mitigeert deze risico's. Bedrijven kunnen hiermee hun lasten substantieel verlagen, met name voor geleend kapitaal (i.e. credit spreads). Goed ESG-beleid leidt ertoe dat bedrijven makkelijker het aandeel eigen vermogen kunnen verlagen. Goede corporate governance (een klein efficiënt bestuur en open beleid) leidt tot een lager risico en minder informatie-asymmetrie door transparantie. Goed milieubeleid reduceert de kosten van eigen vermogen en de bèta-factor van het bedrijf. Tot slot leidt ook een sterk sociaal beleid tot lagere kapitaalslasten. Ook de consequenties van onduurzaam gedrag van bedrijven zijn onderzocht. De financiële impact van boetes en getroffen regelingen bij bedrijven met magere ESG-prestaties is groot. Het veroorzaken van vervuiling wordt gerelateerd aan het inefficiënt gebruiken van grondstoffen (Harvard Business Review). Schone procesinnovaties verdienen zich in de meeste gevallen direct terug door verhoogde efficiency. En duurzame productinnovaties zijn vaak drijvende factoren voor groei in omzet.

Beleggers stimuleren duurzaamheid

De positieve invloed van ESG-criteria is dus goed te verklaren. Ook binnen het bedrijfsleven wordt duurzaamheid gezien als een succesfactor voor ondernemingen: 80% van 1000 CEO's die werden bevraagd in een onderzoek van Accenture in 2013 gaven aan dat zij duurzaamheid zien als een middel om hun concurrentiepositie te verbeteren. Ook geloven zij dat een duurzame reputatie een positieve invloed heeft op het koopgedrag van hun klanten. Tegelijkertijd gaf slechts 33% van de CEO's aan dat het bedrijfsleven zich genoeg inspant om duurzame opgaven te adresseren. Een extra stimulans vanuit beleggers is nodig. Uit een rapport van het Amerikaanse onderzoeksbureau Corporate Knights dat eerder dit jaar verscheen (februari 2016) blijkt dat het

New York State Common Retirement Fund — het derde grootste pensioenfonds in het land — een extra bedrag van \$5,3 miljard had kunnen uitkeren aan zijn 1,1 miljoen gepensioneerden als het al zijn investeringen in fossiele brandstoffen had afgestoten en het vrijgekomen geld had belegd in schone energie. In de analyse is als representatieve steekproef gekeken naar de top 100 domestic en international equity holdings van de New York State Common Retirement Fund Asset Listing vanaf maart 2012. De vervuilende kolenmijnen en utilities zijn vervolgens vervangen door investeringen in duurzame bedrijven die al onderdeel uitmaakten van de portefeuille. Volgens Corporate Knights is dit een conservatieve inschatting, alleen gebaseerd op de equity-kant van het fonds. De maatschappelijke en financiële voordelen van het investeren in schone technologie en daarmee versnellen van het uitfaseren van schadelijke industrie zijn niet meegenomen.

Tijdperk fossiele brandstoffen loopt ten einde

Het fonds, dat 189,4 miljard dollar beheert, investeert in de top 200 kolen-, olie- en gasbedrijven, maar moet nu gaan desinvesteren. "Het tijdperk van fossiele brandstoffen loopt ten einde, en dit rapport demonstreert duidelijk waarom desinvesteren niet alleen milieuverantwoord is, maar ook financieel verantwoord. Investeren in fossiele brandstoffen is als investeren in een zinkend schip..." zei New York State Senator Liz Krueger. En welke pensioengerechtigde wil daar nu in mee ten onder gaan? ←

ESG-criteria
leveren
minder risico
en betere
resultaten

Marjolein Demmers
(fotograaf Fred Ernst)